

VÆKST

2023 – uge 22

Vækstregulering samt forebyggelse af aks- og strånedknækning i vårsæd

Der er i år enorm stor forskel på vårsædsmarkernes udvikling. Tidligt etablerede marker på lettere jordtyper har virkelig taget fart i den seneste periode og er nu langt i strækningsfasen. Andre (og mange) marker er trykket i væksten på grund af sen etablering og i flere marker også strukturskadede forhold som følge af de vanskelige etableringsforhold i dette forår. Mange marker trænger til (mere) regn for at hjælpe rodnettet, næringsstofforsyningen og væksten i vej. I marker i god vækst skal der senest nu anlægges en vækstreguleringsstrategi i vårsæden set i forhold til gødningsniveau (husk eftervirkning efter evt. efterafgrøder), vurdering af fugt i jorden og dermed risikoen for evt. stressede planter, sorten samt andelen af vårsæd i markplanen overfor kapaciteten til høst. **I de kraftigste marker (pt. i st. 32-37) skal der tages stilling til vækstreguleringsstrategi NU.**

Vækstregulering i vårbyg

Kraftige marker i god vækst kan have behov for forebyggelse af lejesæd i den begyndende strækningsfase, **men oftest bør behovet primært målrettes forebyggelse af strå- og/eller aksnedknækning.** Svampe- og manganbehandlinger forebygger også lejesæd og strånedknækning, da sunde strå betyder stærkere strå. Overvej om der evt. kun er behov for at forebygge lejesæd og nedknækning i en vis andel af vårbygarealet målrettet de sorter (se tabel 1)/marker, der er mest udsatte samt marker med udlæg af frøgræs.

Sortsforskelle

Tabel 1 viser et sammendrag af de seneste sæsoners registreringer/vurderinger i både Landsforsøg og observationsparceller af de mest udbredte sorters tendens til lejesæd, strå- og aksnedknækning. Det er dog altid vigtigst, at inddrage sine egne erfaringer på bedriften/med sorten, da vurderingerne i forsøg/parceller er foretaget på de samme tidspunkter uanset sort, hvilket kan spille en rolle i indplaceringen. Især strå- og aksnedknækning påvirkes meget af sen høst i forhold til sortens modningstidspunkt. F.eks. er sorten Feedway en lille uge tidligere moden end de fleste andre sorter på markedet, hvorfor den derfor også bør høstes tidligere end andre sorter. Ved meget vårsæd ift. høstkapaciteten på bedriften er det vigtigt at forebygge strå- og aksnedknækning, da man jo ikke kender vejrliget ved høsttide.

Tabel 1. Vurderinger af de meste udbredte vårbygssorters tendens til lejesæd, strå- og aksnedknækning.

De mest udbredte vårbygssorters tendens til lejesæd		
Mest stråstive	Middel stråstyrke	Mindst stråstyrke
KWS Irina, Feedway, Lexy	Flair, Firefoxx, RGT Planet, Prospect, Stairway, Avenue, DLG Barley Mix, NOS Sortsblanding	Laureate, Focus, Skyway, Wish
De mest udbredte vårbygssorters tendens til strånedknækning		
Mindst tendens	Middel tendens	Størst tendens
KWS Irina, Prospect	Firefoxx, Feedway, Flair, Laureate, Lexy	RGT Planet, Focus, Stairway, Avenue, Skyway, Wish, DLG Barley Mix, NOS Sortsblanding
De mest udbredte vårbygssorters tendens til aksnedknækning		
Mindst tendens	Middel tendens	Størst tendens
Skyway, Lexy	KWS Irina, Flair, RGT Planet, Prospect, Stairway, Firefoxx, Avenue, DLG Barley Mix, NOS Sortsblanding	Laureate, Feedway, Focus, Wish

Vækstregulering i vårhvede - vær opmærksom på at brødkorn ikke må vækstreguleres.

Generelt har de dyrkede sorter en lav tendens til lejesæd. I vårhvede dyrket på humusrige jordtyper og/eller med høj kvælstofforsyning kan vækstregulering med f.eks. 0,25-0,3 ltr./ha Moddus M. i den begyndende strækningsfase dog være aktuel.

Vækstregulering i havre - Vær opmærksom på at havre til produktion af gryn ikke må vækstreguleres.

Ved meget kraftig vækst kan foderhavre vækstreguleres. Vær dog meget opmærksom på, at behandlingsfristen for alle midler ligger i den begyndende strækningsfase, hhv. CCC-midler/Stabilan Extra (st. 31), Moddus Start (st. 32) og Moddus M. (st. 34). For sen brug vil være meget hård ved afgrøden.

Anbefalede strategier i de forskellige vårsædsarter

I tabel 2 ses vores anbefalede vækstreguleringsstrategier i de forskellige vårsædsarter.

Tabel 2. Anbefalede vækstreguleringsstrategier i de forskellige vårsædsarter*

Middel/Strategi	Dosis, ltr./ha	Bemærkninger*
Vårbyg:		
Splitbehandling: Første behandling i meget kraftige/frodige marker forebyggende mod lejesæd.	<i>Første behandling:</i> 0,2 l Moddus Start / 0,3 l Moddus M.	St. 31-32
Anden behandling forebyggende mod strå- og aksnedknækning. Mod strånedknækning køres til den tidlige side med højeste dosis.	<i>Anden behandling:</i> 0,15-0,3 l Cerone	St. 37-49
Enkeltbehandling (forebyggelse af strå- og aksnedknækning)	0,15-0,2 l Moddus M. + 0,15-0,2 l Cerone	St. 33-39
Enkeltbehandling (primært forebyggelse af aksnedknækning)	0,15-0,25 l Cerone	St. 45-49
Havre (grynhavre må ikke vækstreguleres):		
Kraftige marker i den sene buskningsfase / ved begyndende strækning	0,75-1,0 l Stabilan Extra	St. 30-31
	eller 0,3 l Moddus M.	St. 30-33
	eller 0,5 l Stabilan Extra + 0,25 l Moddus M.	St. 30-31
Vårhvede (brødhvede må ikke vækstreguleres):		
Kraftige marker på frodige arealer og/eller med høj N-forsyning	0,25 l Moddus Start / 0,35 l Moddus M.	St. 30-32
	eller (nødløsning/opfølgning) 0,5 l Medax Top + 0,5 l Ammoniumsulfat	St. 33-39

*Der bør aldrig anvendes vækstreguleringsmidler, hvis afgrøden er tørke- og/eller varmestresset eller stresset som følge af mangan- eller næringsstofmangel.

Blanding med andre midler – læs altid etiketterne inden blanding.

Alle vækstreguleringsmidler kan efter behov blandes med flydende mangan, svampe- og skadedyrsmidler og med midler mod alm. tokimbladet ukrudt (ikke med midler mod græskrudt og flyvehavre). Cerone bør dog ikke blandes med ukrudtsmidler.